

DOMSSÖNDAGEN

DOMINICA ULTIMA

Ep 2 Tess 1:1-10, Ev Matt 25:31-46, III Matt 13:47-52, Aft Upp 20:11-15 predikan av Åke Malander

Ack, mildaste Jesu, föröka oss trona, Att vi må beredda och vakande stå, Att vi ej bortmista vår salighets krona Och att vi din nåd ej förlustiga gå. O räck oss din hand, Vår Frälsareman, Och för oss till himlens lycksaliga land.

Vår predikotext i dag på Domssöndagen, tredje årgången, utgörs av en liknelse, en av flera som är samlade här i Matteus 13. Jesus har kanske berättat flera av dem vid samma tillfälle, i så fall kan ”Har ni förstått allt detta?” avse flera liknelser. Ja, har *vi* förstått allt detta? Och hur ska vi förstå det? I en liknelse får vi inte förlora oss i detaljerna (det är inte en allegori) utan vi ska finna den lärdom och den vishet som liknelsen vill förmedla till oss: vad vill Jesus säga oss här, vad lär oss detta om Guds rike, om Guds kyrka och församling?

KYRKAN ÄR GUDS FÅNGSTREDSKAP

Vår liknelse om noten i havet påminner lite grand om den om ”ogräset i veteåkern”. Båda talar om en blandad skara och om ett åtskiljande vid tidens slut. Men det finns klara skillnader. Om ”ogräset i veteåkern” hette det att åkern är världen, säden, vetet är de kristna, ogräset är världens barn. Den framställer alltså skillnaden mellan kyrkan och världen (tvåregemenst läran) och att kyrkans villkor här i tiden är att leva mitt ibland den gudsfrånvända världen. Vid dagens liknelse däremot har vi inte fått någon uttydning av Jesus. Men vi märker strax att här är det inte kyrkan och världen. Detta är en inomkyrklig liknelse. Noten dras genom havet och fångar allehanda fiskar, men inte *alla* fiskar, det finns hela tiden många, många fiskar som (tyvärr) inte dras med av noten, om dessa handlar inte den här liknelsen, den gäller dem som drogs med av noten. Här är det fråga om kyrkan här i tiden och vid tidens slut, så länge noten är kvar i havet och när den dras upp.

Noten eller nätet samlar där den dras genom havet en oräknelig mängd fisk, men när den dras upp på stranden visar det sig att det var en blandad skara, somliga fick sorteras bort, alla hörde inte dit. Vad är det då för not, och vad är det för hav det här talas om? Med havet förstår vi vad vi ibland brukar kalla människohavet, alla folk och folkslag över hela världen, och det så länge världen står. Innan Jesus lämnar världen och återvänder till Fadern ger han sina apostlar befallningen: ”Gå ut i hela världen och gör alla folk till lärjungar!” Noten eller nätet är då den apostoliska förkunnelsen som går ut över världen, predikandet av lag och evangelium. I Markus 16 läser vi, att sedan Herren Jesus hade talat till dem (missionsbefallningen), blev han upptagen till himmelen och satte sig på Guds högra sida. ”Och de gick ut och predikade överallt.” Evangelium ut till all världen!

I år är det reformationsjubileum, det är 500 år sedan Luthers berömda 95 teser. Efter tes nr 62, som kan ses som ett nav och ett centrum: ”Kyrkans sanna skatt är det allraheligaste evangeliet om Guds härlighet och nåd.” följer sedan i nr 65 det som träffar vår liknelse: ”Evangeliets skatter är alltså nät, med vilka man förr fångade rikedomens människor.” Noten är evangelium.

KYRKAN ÄR EN BRISTFULL SAMLING AV SYNDARE

Nätet, evangelium fångar många men, som vi sa, inte alla. Noten vill fånga alla, men alla kommer inte med i kyrkan. Här talas då uppenbarligen om kyrkan till skillnad från världen. Men även *inom* kyrkan visar det sig alltså vara en skillnad mellan fiskar och fiskar. I kyrkan i stort såväl som i den enskilda församlingen är det, och kommer det alltid att förbli, ofullkomligt. Det perfekta i liv och ordningar som vi önskar blir aldrig verklighet. Guds Ord, som ju är det som ska styra och regera i församlingen, och den evangeliska läran som ska predikas är förvisso fullkomliga och utan vank och brist – *men det är inte vi*, de människor som utgör kyrkan och församlingen. Alla som noten fångade, alla i kyrkan, är och förblir syndare; alla har kvar sin gamla människa, sitt förvända kött. Till detta kommer så dessa som i verkligheten inte hörde dit och som på den dagen kastas bort, till den eviga elden som är tillredd åt djävulen och hans änglar.

För oss kristna är det likväl en tröst i allt detta. Brister och tillkortakommanden och hycklare bland de troende och mera sådant är inte ett tecken på församlingens misslyckande eller någon anledning till missmod. Det visar istället att det har blivit och är såsom Jesus har sagt att det kommer att vara, och detta gäller kyrkan såväl i stort som i smått.

KYRKAN LEVER OCH LEVERERAR – TROTS SIN OFULLKOMLIGHET

När det nu är så att vi här i tiden är en blandad skara av troende och hycklare, hur kan man då vara viss om att församlingens verksamhet är rätt och riktig? Hur var det med mitt dop, och mina barns dop, är vi rätt döpta? Vågar jag lita på den avlösning jag tagit emot, när jag inte kan veta om prästen verkligen var omvänd och rätt troende? Och Herrens heliga nattvard som jag har gått till i alla år, tänk om prästen skulle visa sig vara en hycklare, har då alltsammans varit värdelöst? Ja, det har funnits och finns de som anser så och som därigenom kan skapa oro och ovisshet hos Guds barn.

Vad ska vi tänka om detta? Som lutheraner, som dessutom firar stort jubileum i år, går vi naturligtvis till, och uppmärksammar, den Augsburgska bekännelsen (CA). I dess artikel 8 slår man fast det vi redan sagt, att kyrkan i egentlig mening är de heligas och sant troendes samfund men att i detta livet många skrymtare och ogudaktiga också finns med i den yttre gemenskapen. Kan man då bruka sakramenten om de förvaltas av ogudaktiga präster, en präst som visserligen förkunnar lag och evangelium rent och klart men som inte verkar vara så from och gudaktig som vi skulle önska? Det är den frågan som besvaras här i artikel 8, som lär oss att det är tillåtet. ”Både Ordet och sakramenten är i kraft av Kristi förordning och befallning versamma, även om de meddelas av ogudaktiga.” Detta förklaras närmare i CA:s Apologi eller försvarsskrift: ”. . . ty dessa (ogudaktiga präster) handlar i Kristi ställe och icke å egna vägnar i enlighet med ordet: Den som hör er han hör mig.” Men, å andra sidan slår man fast att ogudaktiga lärare i den betydelsen att de förkunnar ”ett annat evangelium”, dem ska man övergiva, ty de handlar inte i Kristi ställe utan är av antikrist.

KYRKAN ÄR SYNDAFÖRLÅTELSENS HUS

Därefter lyfter Apologin fram en allvarlig förmaning till oss kristna, och i synnerhet till oss kristna i bekännelsekyrkor: ”I liknelserna om kyrkan manar oss Kristus, att om vi taga anstöt av prästernas eller folkets brister i det enskilda livet, vi icke skola framkalla söndringar.” Guds församling är Guds heliga församling. Att där åstadkomma schismer och söndringar eller att lättvindigt bryta och lämna gemenskapen på grund av missnöje med det ena eller det andra är en mycket allvarlig sak. De andra i kyrkan och församlingen är syndare med fel och brister – *precis som vi själva är*, och därför får vi ha mycket tålamod och overseende med varandra och ömsesidigt förlåta varandra, såsom Gud i Kristus har förlåtit oss, och vi får inse att församlingens liv och verksamhet aldrig blir perfekt så länge kyrkan är kvar här på jorden.

Men mitt i denna ofullkomlighet förkunnas det fullkomliga evangelium med en fullkomlig förlåtelse för varje fattig syndare. Och tänk, du behöver inte fråga dig om prästen är sant troende eller ej, när du t.ex. tar emot avlösningen, och du behöver inte heller skåda in i ditt eget inre med undran huruvida du var uppriktigt botfärdig och ångerfull i din syndabekännelse för att kunna vara viss om syndernas förlåtelse. Sade inte CA 8 att Ordet och sakramenten har sin kraft och verkan genom Kristi förordning och befallning – inte genom något i ditt hjärta eller i prästens hjärta! Vissheten stavas: ”*Jesu Kristi, Guds Sons, blod renar oss från all synd*”. Eller som det heter Luthersk Psalmbok 806:3 ”Det är min tro att synden blev förlåten I Jesu död, fast ej av mig begråten. För mig ju offrade på korsets stam Så blod som tårar Guds menlösa Lamm.”

KYRKAN ÄR GAMMAL, MEN STÄNDIGT NY

När vi till avslutning hör om en skriftlärare som blivit en himmelrikets lärjunge är det väl lätt att tänka på den skriftlärare Saulus som blev Paulus, en himmelrikets lärjunge, och då i det nyas ljus kunde se bära fram vad det gamla omvittnade pekade fram emot. Hellre vill jag dock se den versen som att den som blivit en skriftlärare med himmelrikets lärjungaskaps lärdom har blivit fyll med ett nytt liv och kan då bära fram gammalt och nytt, han kan likt ängeln i Uppenbarelseboken 14 bära fram ”ett evigt evangelium”, det gamla budskapet, som samtidigt alltid är det nya, det frälsande och livgivande, det befriande och upprättande evangelium, som lyfter de fallna och förlåter de ovärdiga – i kyrkan, i väntan på att noten dras upp och han samlar de goda fiskarna i sitt kärl, i det rike som är berett åt dem från världens begynnelse. Så lever hans kyrka av syndernas förlåtelse medan hon väntar på hans återkomst i härlighet. Amen, kom snart Herre Jesus!

Jesu, din förtjänst lät vara Hela min teologi! Låt din Ande mer förklara, Att du själv har köpt mig fri! Amen